

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/pamiec/towarzystwo-pamieci-pow/9979,Nagroda-Honorowa-Towarzystwa-Pamieci-Powstania-Wielkopolskiego-19181919-w-Poznan.html>
28.05.2024, 19:43

Nagroda Honorowa Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 w Poznaniu „Dobosz Powstania Wielkopolskiego ”

dr Zdzisław Kościański

Wybierz Strony

[Kultura duchowa i materialna stanowi
wytwór człowieka \(...\)](#)

[w roku 1999](#)

[w roku 2008](#)

[w roku 2012](#)

[w roku 2018](#)

Kultura duchowa i materialna stanowi wytwór człowieka, umożliwia ludziom przetrwanie, zaspokojenie potrzeb oraz rozwój ich zdolności. W kulturze XXI wieku ważnym zadaniem jest wytworzenie zachowania ludzkiego podporządkowanego wspólnym społecznym wzorom i modelom. Wśród tych wzorów jest potrzeba umiejętnego przekazywania z pokolenia na pokolenie tożsamości narodowej.

W dniu 16 grudnia 1996 roku Zarząd Główny Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego w Poznaniu kierując się potrzebą kształtowania tożsamości narodowej i zachowania w pamięci społeczeństwa historii i znaczenia Powstania Wielkopolskiego 1918/19 dla dziejów naszego narodu i państwa polskiego, pragnąc inspirować i honorować osoby i instytucje, które wyróżniły bądź wyróżniają się w realizacji powyższej tematyki ciekawymi i znaczącymi działaniami popularyzatorskimi, twórczymi i naukowym - ustanowiło Nagrodę Honorową „Dobosz Powstania Wielkopolskiego”.

Regulamin powyższej nagrody brzmi następująco:

Paragraf 1

*1.1 Honorową Nagrodę Zarządu Głównego
Towarzystwa Pamięci Powstania
Wielkopolskiego 1918/19 stanowi statuetka
dobosza – powstańca wielkopolskiego*

*1.2 Wraz z statuetką „Dobosza” wręczany jest
dyplom według przyjętego wzoru [w
załączeniu].*

Paragraf 2

*Nagrodę otrzymać mogą osoby i instytucje, które
w sposób szczególny zasłużyły się w
upowszechnianiu wiedzy i tradycji Powstania
Wielkopolskiego 1918/19*

Paragraf 3

*Nagroda przyznawana jest raz w roku, w rocznicę
wybuchu Powstania Wielkopolskiego 1918/19*

Paragraf 4

*Kandydatów do Nagrody Honorowej może zgłosić
Zarząd Oddziału, Koło, indywidualny Członek
Towarzystwa, a także zainteresowana tym
wyróżnieniem instytucja.*

Paragraf 5

*Zgłoszenia kandydata do Nagrody winno być
złożone na piśmie w Zarządzie Głównym
Towarzystwa w terminie do 30 listopada każdego
roku.*

Paragraf 6

*Zgłoszenie powinno zawierać dane osobowe o
kandydacie oraz wyszczególnienie jego zasług,*

dorobku i inicjatyw na rzecz realizacji założonych w regulaminie celów.

Paragraf 7

Kapitułę Nagrody „Dobosz Powstania Wielkopolskiego” z upoważnienia Zarządu Głównego stanowi Prezydium „.

Statuetka Dobosza jest miniaturą części Pomnika Dobosza, nazywanego Pomnikiem Powstańców i Wolności w Śremie. Pomnik Dobosza ustawiono na rynku śremskim 15 listopada 1925 roku według projektu Władysława Marcinkowskiego. Został on zniszczony przez Niemców 11 września 1939 roku. Statuetka „Dobosz Powstania Wielkopolskiego” została zaprojektowana i wykonana jako dar przez Odlewnię Żeliwa „Śrem,, S.A. Zrekonstruowaną przez Jerzego Sobocińskiego statuę odsłonięto 14 czerwca 1969 roku w parku śremskim.

Zostali wyróżnieni statuetką „Dobosza Powstania Wielkopolskiego”:

w roku 1996

1 - prof. dr hab. Antoni Czubiński, historyk z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, znany i ceniony autor wielu książek i opracowań naukowych o Powstaniu Wielkopolskim

2 - Gerard Górnicki, literat, autor m. in. powieści o Powstaniu Wielkopolskim pt. „Bitwa szalała do wieczora” oraz „Mściwoj i Anna Maria”

3 - Międzynarodowe Targi Poznańskie - za uwzględnienie w swojej działalności historii i tradycji Poznania i Wielkopolski

w roku 1997

4 - Paweł Anders, publicysta i działacz turystyczny, autor publikacji „Miejsca pamięci Powstania Wielkopolskiego,” „Szlakiem Powstania Wielkopolskiego i innych”

5 - Marek Nowakowski, dziennikarz Ośrodka TYP w Poznaniu, dokumentalista filmowy, autor m. in. filmów „Jutro” i „Poznańczycy”, dotyczących Powstania Wielkopolskiego

6 - prof. dr hab. Bogusław Polak, historyk, organizator konferencji naukowych i autor książek o Powstaniu Wielkopolskim, w tym „Generał Stanisław Taczak 1874-1960” i monografii „Powstanie Wielkopolskie 1918/1919”

w roku 1998

7 - dr Piotr Bauer, historyk, autor wielu książek i opracowań o Powstaniu Wielkopolskim, w tym „Generał Józef Dowbor - Muśnicki”

8 - dr Grzegorz Łukomski, autor wielu książek i opracowań o Powstaniu Wielkopolskim, współautor monografii „Powstanie Wielkopolskie 1918/1919”

9 - Bernard Maćkowiak - popularyzator wiedzy o powstaniu w woj. szczecińskim, inicjator i organizator wielu przedsięwzięć w zakresie dziejów Powstania Wielkopolskiego, m. in. nadania imienia Powstańców Wielkopolskich Szkole Podstawowej nr 30 w Szczecinie, wmurowania tablicy pamiątkowej ku czci powstańców w Kościele Garnizonowym oraz chrztu statku m/s „Powstaniec Wielkopolski”

10 - Komenda Hufca ZHP „Piaś” im. Powstańców

Wielkopolskich Poznań Stare Miasto – organizator wielu przedsięwzięć wychowawczych, związanych z historią Powstania Wielkopolskiego, wśród młodzieży harcerskiej

w roku 1999

11 – Zenon Erdmann, organizator i dyrektor Muzeum Czynu Powstańczego w Szubinie, autor opracowań o dziejach walk powstańczych; z jego inicjatywy Hufiec ZHP w Szubinie przyjął imię Bohaterów Powstania Wielkopolskiego

12 – Teofil Różański, dziennikarz, marynista, popularyzator i dokumentalista uczestnictwa marynarzy w Powstaniu Wielkopolskim 1918/1919; m. in. z jego inicjatywy ponownie wmurowano tablice pamiątkową poświęconą IV. Kompanii Marynarzy Adama Białoszyńskiego

13 – Eugeniusz Wachowiak – poeta, autor kilku tomików poezji, w tym poświęconych udziałowi Wielkopolan w powstaniach; na podstawie jego utworów opracowano słuchowisko radiowe, a także scenariusz filmu telewizyjnego o tematyce powstańczej

14 – Redakcja „Głosu Wielkopolskiego” – systematycznie od wielu lat upowszechnia na swoich łamach historię zachowania polskości i walk o niepodległość w Wielkopolsce, w sposób znaczący przyczyniając się do popularyzowania dziejów Powstania Wielkopolskiego

w roku 2000

15 – dr Zdzisław Kościański, historyk, pracownik Kuratorium Oświaty w Poznaniu, popularyzator dziejów Powstania Wielkopolskiego 1918/1919,

autor szeregu publikacji zwartych i publicystycznych o tematyce powstańczej, inicjator i uczestnik sesji popularnonaukowych

16 - dr Marian Król, prezes Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego i Wielkopolskiej Fundacji Żywnościowej, popularyzator tradycji wielkopolskiej, m. in. Inicjator poselskiej uchwały okolicznościowej z okazji 75. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego oraz ustawy przyznające] weteranom Powstania Wielkopolskiego i powstań śląskich uprawnień inwalidów wojennych, inicjator wydania m. in. Kroniki obchodów 80. rocznicy Powstania Wielkopolskiego

17- Ryszard Skupin, artysta plastyk, rzeźbiarz i malarz, posiadający znaczący dorobek związany z Powstaniem Wielkopolskim, m. in. autor pomnika nagrobnego na cmentarzu górczyńskim poświęconego Franciszkowi Ratajczakowi i współtowarzyszom, głazu ku pamięci powstania w Szamotułach i wystroju statku m/s „Powstaniec Wielkopolski”

18 - Szkoła Podstawowa nr 2 im. Powstańców Wielkopolskich w Pakości woj. kujawsko-pomorskie, za aktywną działalność w sferze kultywowania tradycji Powstania Wielkopolskiego, m. in. ukoronowaniem tej działalności jest skupienie mieszkańców Pakości w Kole Towarzystwa Pamięci Powstania wielkopolskiego powstałym na bazie szkoły

w roku 2001

19 - o. dr Eustachy Rakoczy, jasnogórski kapelan Żołnierzy Niepodległości, autor albumu

„Jasnogórska Hetmanka”, ukazującego związki
kombatantów Powstania Wielkopolskiego z
Jasnogórską Hetmanką

20 – prof. dr hab. Benon Miśkiewicz, historyk,
autor wielu publikacji, przede wszystkim z
zakresu historii wojskowości, współautor syntezy
Powstania Wielkopolskiego i autor wielu
artykułów na temat wojskowych aspektów dziejów
powstania

21 – dr Władysław Purczyński, badacz dziejów
regionalnych, zwłaszcza dziejów Powstania
Wielkopolskiego, autor kilku książek o powstaniu,
inicjator upamiętnienia powstania w Wągrowcu
tablicami pamiątkowymi i nazwami ulic

22 – ppłk Wojciech Zawadzki, dyrektor Muzeum
Tradycji Pomorskiego Okręgu Wojskowego w
Bydgoszczy, autor słownika biograficznego
bydgoszczan – uczestników powstania, inicjator i
organizator wystaw, konferencji oraz konkursów
plastycznych poświęconych dziejom powstania

23 – Poznański Chór Nauczycieli im. Ignacego
Paderewskiego pod dyrekcją Ryszarda Łuczaka,
popularyzator pieśni Powstania Wielkopolskiego,
organizator imprez plenerowych – „Przyjazd
Ignacego]. Paderewskiego do Poznania”

w roku 2002

24 – Anna i Józef Grajkowie, liderzy Towarzystwa
Pamięci gen. Józefa Dowbor-Muśnickiego w
Lusowie k/ Poznania, m. in. organizatorzy
Muzeum Powstania i jego dowódców w Lusowie
oraz corocznych konferencji popularnonaukowych
poświęconych tematyce powstania

25 - Edward Smolibowski, artysta plastyk, rzeźbiarz, autor 40 grafik, rysunków i plakatów dotyczących Powstania Wielkopolskiego 1918/1919, organizator i współorganizator wystaw poświęconych powstaniu, twórca medali z wizerunkami dowódców powstania

26 - Komenda Chorągwi Wielkopolskiej Związku Harcerstwa Polskiego im. Powstańców Wielkopolskich w Poznaniu - popularyzator wiedzy i organizator pracy wychowawczej związanej z dziejami Powstania Wielkopolskiego oraz życiem jego uczestników

w roku 2003

27 - Bogusław Wołoszański - autor scenariusza i realizator filmu „Chwała Zwycięzcom” poświęconego Powstaniu Wielkopolskiemu 1918/1919.

28 - prof. dr hab. Zbigniew Dworecki, historyk, autor wielu cennych opracowań o Powstaniu Wielkopolskim, m. in. dotyczących Naczelnej Rady Ludowej oraz Sejmu Dzielnicowego.

29 - Ryszard Danecki, poeta piszący wiersze o powstaniu, m. in. „Wiwat Poznańczycy!”, popularyzator tradycji powstańczej.

30 - Eligiusz Tomkowiak, regionalista, autor licznych opracowań naukowych i popularnonaukowych o Powstaniu Wielkopolskim 1918/1919, inicjator sesji młodzieżowych w Dopiewie, wystawca zbiorów poświęconych powstaniu w różnych ośrodkach muzealnych i kulturalnych.

31 - Bogdan Czerwiński, wiceprezes WTK,

wiceprezes Oddziału Wielkopolskiego Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919, prezes Koła w Stęszewie, inicjator wystaw i sesji popularnonaukowych poświęconych Powstaniu Wielkopolskiemu w Muzeum Regionalnym w Stęszewie, autor opracowań powstańczych.

32 - „Gazeta Pomorska”, popularyzator tradycji powstańczej na swoich łamach, aktywnie współpracująca z Oddziałem Kujawsko-Pomorskim Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 w Bydgoszczy.

w roku 2004

33 - prof. dr hab. Lech Trzeciakowski, autor wielu publikacji historycznych związanych z dziejami Wielkopolski XIX i XX -wieku oraz konsultant filmów: „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy”, „Chwała Zwycięzcom”

34 - dr Marek Rezler, jeden z inicjatorów konferencji kościańsko - koszalińskich poświęconych Powstaniu Wielkopolskiemu, autor wielu publikacji i przyczynków związanych z Powstaniem Wielkopolskim, popularyzator historii Wielkopolski XIX i XX wieku

35 - Marian Kadow, animator działań związanych z tradycją powstańczą na terenie ziemi bydgoskiej i kujawskiej

36 - „Gazeta Wyborcza” - Poznań, popularyzator wiedzy i tradycji powstańczej, inicjator akcji prasowej zorganizowanej z myślą o zachowaniu grobów powstańczych na wielkopolskich cmentarzach.

w roku 2005

37 - Marek Jeleniewski - doktor nauk humanistycznych, historyk, wykładowca na Uniwersytecie im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, znany w województwie kujawsko-pomorskim publicysta piszący o historii i tradycji związanej z Powstaniem Wielkopolskim 1918/19 i jego uczestnikach.

38 - Bogumił Wojcieszak - wnuk powstańców wielkopolskich, doktor nauk humanistycznych, historyk, drukarz i wydawca. Jest współwłaścicielem oficyny wydawniczej „Opalgraf” w Opalenicy oraz adiunktem i wykładowcą w Wyższej Szkole Zarządzania i Bankowości w Poznaniu

39 - Katedra Nauk Humanistycznych Stosunków Międzynarodowych Politechniki Koszalińskiej - jest znanym w kraju ośrodkiem naukowo-badawczym i popularyzatorskim, podejmującym tematykę związaną z Powstaniem Wielkopolskim 1918/19.

40 - Wielkopolskie Muzeum Wojskowe - Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu - jest najstarszą placówką muzealną dokumentującą historię Powstania Wielkopolskiego.

41 - Muzeum Powstania Wielkopolskiego - Oddział Wielkopolskiego Muzeum Walk Niepodległościowych w Poznaniu - jest drugą w Poznaniu placówką muzealną dokumentującą i upowszechniającą historię i tradycje związane z Powstaniem Wielkopolskim 1918/19.

w roku 2006

42 - Stefan Bratkowski - dziennikarz, pisarz, honorowy prezes Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, współautor i reżyser serialu filmowego „Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy”, autor książki „Najkrótsza historia Wielkopolski” oraz wielu innych publikacji i audycji TV.

43 - Janusz Karwat - historyk, prof. dr hab. nauk humanistycznych, autor i współautor wielu publikacji o Powstaniu Wielkopolskim m.in „Od idei do czynu. Myśl i organizacje niepodległościowe 1887-1919” oraz „Dowódcy Wielkopolskich Oddziałów Kawalerii i Broni Pancерnej.

44 - Ludwik Krumrey - nauczyciel, regionalista, popularyzator i dokumentalista dziejów Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 w powiecie gnieźnieńskim. Autor wielu opracowań i wystaw poświęconych tradycji Powstania Wielkopolskiego.

45 - Zdzisław Walczak - malarz, batalista, podpułkownik Wojska Polskiego, autor portretów dowódców Powstania Wielkopolskiego i cyklu obrazów dotyczących walk niepodległościowych na Pomorzu oraz innych.

46 - Departament Wychowania i Promocji Obronności Ministerstwa Obrony Narodowej - za wspieranie i patronat nad przedsięwzięciami Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego, propagowanie w środowisku wojskowym powstańczej tradycji oraz stwarzanie warunków dla realizacji porozumienia o współpracy TPPW i Ministra Obrony Narodowej. Nagrodę odebrał zastępca dyrektora Departamentu płk. Jerzy

Gutowski.

47 - Organizatorzy Harcerskich Zawodów Krótkofalarskich „Hołd Powstańcom Wielkopolskim”, Jan Bonikowski i Jerzy Szkudlarz - za upowszechnianie w eterze wiedzy i tradycji o Powstaniu Wielkopolskim, docieranie do różnych zakątków świata, środowisk polonijnych.

w roku 2007

48 - Marian Dominiczak - regionalista, propagator wiedzy i tradycji o Powstaniu Wielkopolskim, prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Śremskiej. Inicjator wielu przedsięwzięć dokumentujących tradycje powstańcze w Śremie, między innymi utworzenia parku imienia Powstańców Wielkopolskich, przywrócenia pomnika „Dobosza...”, tablic pamiątkowych itp. Organizator corocznych „Spotkań Pokoleń” - rodzin uczestników Powstania Wielkopolskiego.

49 - Jan Głodek - regionalista, działacz harcerski, znany propagator dziejów Powstania Wielkopolskiego w województwie Kujawsko-Pomorskim. Dokumentalista, autor albumu oraz wystaw fotograficznych miejsc pamięci Powstania Wielkopolskiego. Inicjator nadania jednostkom harcerskim imion bohaterów Powstania Wielkopolskiego w tym Hufcowi ZHP w Szubinie. Współorganizator Muzeum Regionalnego w Szubinie.

50 - Jan Jajor - nauczyciel, regionalista, działacz społeczny znany z przedsięwzięć na rzecz upamiętniania historii i tradycji powstańczych Jarocina. Autor wielu artykułów i książek o walce mieszkańców Jarocina o niepodległość w 1918/19

roku. Autor biogramów powstańców.
Kolekcjoner dokumentów historycznych i
inspirator upamiętniania miejsc powstańców na
ziemi Jarocińskiej.

51 - Muzeum Ziemi Szubińskiej imienia Zenona
Erdmanna - za popularyzowanie i
dokumentowanie dziejów Powstania
Wielkopolskiego na Ziemi Szubińskiej. Muzeum
jest posiadaczem wielu cennych dokumentów,
oryginalnych eksponatów i pamiątek z lat walki o
niepodległość. W Muzeum znajduje się stała
ekspozycja „Czynu Powstańczego 1918/19”,
posiada również w swojej bibliotece wiele
regionalnych opracowań o Powstaniu. Muzeum
cieszy się dużą popularnością w województwie
Kujawsko-Pomorskim, z jego materiałów
korzystają nauczyciele, studenci i pracownicy
naukowi. „Dobosza...” odebrała dyrektor
Muzeum., z rąk Marszałka Województwa
Wielkopolskiego - Marka Woźniaka i Prezesa
TPPW

w roku 2008

52 - Zdzisław Grot - prof. dr hab. nauk
humanistycznych, powstaniec wielkopolski,
(nagroda przyznana pośmiertnie), wieloletni
pracownik naukowy UAM, prekursor badań
naukowych dziejów Powstania Wielkopolskiego
1918/19. Autor wielu opracowań dotyczących
historii wielkopolski w dobie zaboru pruskiego,
udziału poznaniaków w zrywach
niepodległościowych, przebiegu i znaczenia
Powstania Wielkopolskiego, w tym polskiej i
niemieckiej historiografii Powstania. Opracował
dalekosiężny program prac badawczych nad

Powstaniem, inspirując do tej działalności młodsze pokolenie historyków.

53 - Zenon Brembor - płk rez. Wojska Polskiego, historyk - regionalista, działacz społeczny z Sulechowa, znany popularyzator Powstania Wielkopolskiego w woj. lubuskim. Autor opracowań dotyczących przebiegu Powstania Wielkopolskiego na Ziemi Lubuskiej: *Powstańcy na Ziemi Kargowskiej, Walka o utrzymanie polskości na Babimojszczyźnie* i innych. Artykuły o Powstaniu Wielkopolskim publikuje w lokalnej prasie i miesięczniku *Polsce Wierni*. Autor biogramów uczestników Powstania Wielkopolskiego. Organizator konkursów i cyklu wycieczek szkolnych.

54 - Zygmunt Duda - nauczyciel, historyk, regionalista, działacz społeczny z Opalenicy, propagator wiedzy i tradycji Powstania Wielkopolskiego. Dokumentalista i autor wielu publikacji dotyczących dziejów Powstania Wielkopolskiego w Opalenicy, Buku, Nowym Tomyślu, oraz biogramów powstańców wywodzących się z tego terenu. Organizator i współorganizator konferencji popularno - naukowych i prelegent na wielu spotkaniach z młodzieżą szkolną. Współinicjator przedsięwzięć rocznicowych, w tym ufundowania pomnika i tablic upamiętniających udział Opaleniczian w Powstaniu Wielkopolskim.

55 - Antoni Fornalski - historyk, regionalista, dyrektor Zespołu Szkół - Gimnazjum i Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Przemęcie. Popularyzator wiedzy o udziale mieszkańców Przemętu w Powstaniu

Wielkopolskim. Autor monografii *Mieszkańcy Ziemi Przemęckiej w walce o polskość* i filmu *Ziemia Przemęcka naszą małą Ojczyzną*. Organizator rajdów szlakiem Powstania Wielkopolskiego na Ziemi Przemęckiej. Organizator wielu przedsięwzięć edukacyjnych o Powstaniu Wielkopolskim dla młodzieży szkolnej.

56 - Jarosław Łuczak - historyk, kustosz w Wielkopolskim Muzeum Wojskowym, Oddziale Muzeum Narodowego w Poznaniu. Autor wielu publikacji o Powstaniu Wielkopolskim. Współorganizator i uczestnik konferencji naukowych, na których prezentował m.in. takie tematy jak: Chorągwie formacji ochotniczych Powstania Wielkopolskiego, Symbolika Powstania Wielkopolskiego, Umundurowanie i odznaki powstańcze, Znaki Powstania Wielkopolskiego 1918/19. Autor biogramów powstańczych. Posiada duży dorobek w organizowaniu wystaw poświęconych Powstaniu Wielkopolskiemu (ponad 70 wystaw i pokazów muzealnych).

57 - Lidia Nowak - nauczycielka, dyrektor Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich w Rynarzewie. Inicjator i autor programu ścieżki międzyprzedmiotowej w ramach wychowania obywatelskiego: *Nasz wzorzec osobowy to powstańcy wielkopolscy*. Organizatorka corocznych, gminnych konkursów recytatorskich pt. *Tobie Polsko ta kropla krwi wrzącej*. Gospodarz IV Wojewódzkiego Zjazdu Szkół i Klubów noszących imię Powstańców Wielkopolskich. Z jej inicjatywy wydano reprint książki *Miasteczko nad frontem. Wspomnienia z roku 1919*.

58 - Zbigniew Pilarczyk - prof. dr hab. UAM, prorektor, historyk. Dokumentalista i autor licznych opracowań związanych z udziałem skautingu w Powstaniu Wielkopolskim. Z jego inicjatywy dokonano rekonstrukcji płata sztandaru poznańskich skautów, uczestników powstania. Jest autorem publikacji dotyczących aspektów wojskowych I wojny światowej i Powstania Wielkopolskiego. Organizator i współorganizator konferencji naukowych, między innymi Ogólnopolskiego Seminarium Historyków Powstania Wielkopolskiego.

59 - Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego w Poznaniu. Towarzystwo znane i cieszące się dużą popularnością jako popularyzator idei Hipolita Cegielskiego - pracy organicznej. W swojej działalności nawiązuje także do wartości zrodzonych w czasie Powstania Wielkopolskiego 1918/19 jako końcowego efektu pracy organicznej w najdłuższej wojnie nowoczesnej Europy. Promując firmy statuetką Hipolita Cegielskiego i certyfikatem *Najlepsze w Polsce* upowszechnia pożądane społecznie wartości. Temu samemu celowi służy nadawanie Honorowego Hipolita - godności lidera pracy organicznej.

w roku 2009

60 - Andrzej Jeziorkowski - profesor sztuk plastycznych, kierownik Zakładu Rysunku, Malarstwa i Rzeźby Instytutu Architektury i Planowania Przestrzennego Politechniki Poznańskiej. Jest znanym artystą dokumentującym w różnych formach plastycznych dzieje Poznania, w tym historię Powstania Wielkopolskiego. Jest autorem między innymi

rysunków w publikacji M. Rezlera *O Powstaniu Wielkopolskim 1918/19* przedstawiających ze znawstwem tego okresu: umundurowanie, barwy i odznaki oraz oręż powstańców wielkopolskich i żołnierzy Armii Wielkopolskiej. W swoim dorobku ma wiele znaczków pocztowych i pocztówek obrazujących dawny Poznań, oraz plansz dotyczących 750-lecia lokacji Poznania.

61 – Jarosław Tomasz Łożyński – regionalista i badacz dziejów Powstania Wielkopolskiego na terenie powiatu międzychodzkiego. Z jego inicjatywy powstało wiele opracowań, publikacji i dokonań popularyzujących zmagania powstańców na odcinku I Batalionu Zachodniego. Opracował m.in. szczegółowe kalendarium wydarzeń dotyczących wybuchu i przebiegu Powstania Wielkopolskiego oraz listę uczestników na terenie powiatu międzychodzkiego. Jest autorem *Sierakowskiego Zeszytu Historycznego* w całości poświęconego tematyce Powstania Wielkopolskiego, a także licznych publikacji w prasie lokalnej. Wygłosił cykl wykładów na temat Powstania Wielkopolskiego dla mieszkańców miasta i uczniów szkół.

62 – Michał Pietrowski – dr nauk humanistycznych, historyk, regionalista, dokumentujący historię Koźmina Wlkp. i okolic. W swoim dorobku ma wiele publikacji historycznych, w tym artykułów o dziejach Powstania Wielkopolskiego. Jest także autorem biogramów koźmińskich powstańców wielkopolskich. Inicjuje i organizuje sesje popularno – naukowe i uroczystości poświęcone Powstaniu Wielkopolskiemu. Podejmuje i realizuje wiele działań upamiętniających wydarzenia i miejsca

związane z historią walk niepodległościowych.

63 - Stowarzyszenie Grupa Rekonstrukcji Historycznej „III Bastion Grolman”. Od kilku lat organizuje inscenizacje historyczne przedstawiające wydarzenia z Powstania Wielkopolskiego. Duże wrażenie robią inscenizacje przedstawiane na Placu Wolności w Poznaniu w czasie kolejnych rocznic Powstania Wielkopolskiego, a także rekonstrukcje obozu powstańczego wyposażonego w dawne uzbrojenie i urządzenia (np. kuchnia polowa z okresu Powstania). Członkowie Stowarzyszenia uczestniczą w szkolnych lekcjach historii opowiadając o Powstaniu Wielkopolskim i jednocześnie prezentując mundury, uzbrojenie i odznaki powstańcze.

64 - Pomorskie Muzeum Wojskowe w Bydgoszczy. Gromadzi i eksponuje pamiątki związane z wojskowymi dziejami Pomorza i Kujaw, począwszy od Powstania Wielkopolskiego. Jako jedno z głównych zadań traktuje upowszechnianie wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim. W muzeum znajduje się około 1000 jednostek archiwalnych dotyczących Powstania Wielkopolskiego, zebranych w 50-ciu spuściznach po powstańcach wielkopolskich. Podczas wystaw czasowych i prezentacji okolicznościowych prezentowane i upowszechniane są czyny powstańcze, szczególnie na froncie północnym. W ramach działalności naukowej Muzeum opracowało m.in. słownik biograficzny bydgoszczan - powstańców wielkopolskich.

w roku 2010

65 - Marian Jakubowicz - regionalista, działacz Związku Kombatantów RP i BWP, główny inicjator utworzenia Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego, współorganizator tworzenia struktur Towarzystwa, dokumentalista i autor opracowań dotyczących obchodów rocznicowych Powstania Wielkopolskiego oraz innych przedsięwzięć na rzecz upamiętnienia czynu niepodległościowego Wielkopolan.

66 - Włodzimierz Kwaśniewicz - dr nauk humanistycznych, historyk, dyrektor Muzeum Wojskowego w Drzonowie k/Zielonej Góry, popularyzator dziejów Powstania Wielkopolskiego. Jest inicjatorem i organizatorem stałej ekspozycji w Muzeum Poświęconej Powstaniu Wielkopolskiemu, oraz wystaw okolicznościowych. Jest też autorem wielu publikacji dotyczących powstańców wielkopolskich na Ziemi Lubuskiej, artykułów związanych z historią i tradycją Powstania, m.in. książki „Szable sławnych Polaków - o broni białej używanej w okresie Powstania Wielkopolskiego”. W tym opracowaniu wiele miejsca poświęcił szablom gen. Józefa Dowbor - Muśnickiego. Ponadto jest znanym prelegentem, uczestnikiem i współorganizatorem sesji popularno-naukowych, dotyczących lat walki o niepodległość.

67 - Edmund Mikołajczak - historyk, regionalista i publicystka, członek kolegium redakcyjnego „Ziemia Kujawska”. Jest autorem i współautorem publikacji związanych z historią regionu inowrocławskiego, w których przybliży tradycję Powstania Wielkopolskiego. Jest również redaktorem „Inowrocławskiego Słownika Biograficznego”. Był inicjatorem i organizatorem

wielu przedsięwzięć popularyzujących historię i tradycję Powstania Wielkopolskiego: sesji popularno-naukowych, rajdów i konkursów dla młodzieży szkolnej. Z okazji 90. rocznicy Powstania Wielkopolskiego opracował scenariusz widowiska historycznego związanego z wyzwoleniem Inowrocławia przez powstańców. Był również reżyserem i komentatorem także innych imprez historycznych adresowanych do dzieci i młodzieży, oraz dorosłego społeczeństwa, np. Zaduszki Kujawskie.

68 - Bernard Piotrowski - profesor zw. dr hab., historyk, kierownik Zakładu Historii, Kultury i Literatur Skandynawskich UAM. Jest autorem licznych opracowań, w których popularyzuje wiedzę o Powstaniu Wielkopolskim, różne aspekty jego znaczenia dla Polski. Szczególnie cenne są jego opracowania dotyczące stanu badań strony niemieckiej. Wśród opracowań można znaleźć następującą tematykę: postępowo-rewolucyjne i narodowo-wyzwoleńcze tradycje Wielkopolski, Polska myśl zachodnia w szeregach wielkopolskich powstańców ostatnich lat II Rzeczypospolitej, u źródeł polskiej myśli zachodniej w historiografii, stereotypy i legendy o Powstaniu Wielkopolskim u niemieckiej historiografii i publicystyce.

Profesor Bernard Piotrowski jest uczniem prof. Zdzisława Grota - prekursora badań nad dziejami Powstania Wielkopolskiego, stąd też w jego publikacjach można znaleźć wspomnienia i refleksje o Zdzisławie Grocie - jego życiu w służbie nauki i narodu.

69 - Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze Oddział im. Cyryła Ratajskiego w

Luboniu. W swej działalności turystyczno-krajoznawczej od wielu lat w sposób szczególny propaguje wiedzę i tradycję związaną z Powstaniem Wielkopolskim. Organizuje rajdy i inne imprezy związane z miejscami i wydarzeniami Powstania Wielkopolskiego.

w roku 2011

70 - Szymon Dąbrowski - historyk, popularyzator wiedzy i pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919, zwłaszcza w środowisku młodzieży szkolnej;

71 - prof. Marcei Kosman - historyk, politolog, pedagog, pisarz, autor 1500 znaczących publikacji, w tym 50 książek, który w swojej pracy naukowo - badawczej poświęcił wiele miejsca dziejom i znaczeniu Powstania Wielkopolskiego;

72 - Eugeniusz Śliwiński - historyk, starszy kustosz Muzeum Okręgowego i wykładowca Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Lesznie;

73 - Telewizja Polska S.A. Oddział w Poznaniu;

74 - Telewizja Polska S.A. Oddział w Bydgoszczy.

w roku 2012

75 - Kamila Czechowska jest dyrektorem Muzeum Ziemi Szubińskiej, autorką wielu publikacji popularnonaukowych oraz projektów edukacyjnych i konkursów dla dzieci i młodzieży.

76 - Leon Janiszewski - autor licznych opracowań o powstaniu, znany w środowisku regionalista i edukator.

77 - Stowarzyszenie Miłośników Historii Wojskowości przy Lubuskim Muzeum Wojskowym w Zielonej Górze nagrodzono za upowszechnianie wiedzy o powstaniu na terenie województwa lubuskiego, głównie poprzez organizowanie spotkań z potomkami walczących w 1918-1919 roku i kultywowanie powstańczych tradycji.

w roku 2013

78 - Roman Chwaliszewski - historyk, regionalista, popularyzator dziejów powstania w północnej Wielkopolsce, były nauczyciel i pracownik Muzeum Okręgowego w Pile, kierownik pilskiej Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu, autor i współautor wielu publikacji dot. dziejów Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 oraz scenariusza i informatora wystawy czasowej w Muzeum Okręgowym w Pile: „Powstanie Wielkopolskie na ziemiach województwa pilskiego”.

79 - Ludwik Józef Gomolec - historyk (nagroda przyznana pośmiertnie), regionalista, filozof, działacz społeczny, nauczyciel i regionalista, zaangażowany poszukiwacz i zbieracz materiałów, dokumentów związanych z dziejami Wielkopolski. Popularyzator regionalnej historii; autor wielu opracowań i publikacji o charakterze popularno-naukowym oraz inicjator ich upowszechniania w szkołach; w swoim dorobku posiada opracowanie szeregu katalogów, przewodników i artykuły okazjonalne.

80 - Stanisław Sierpowski - prof. zw. dr hab. UAM, historyk, prorektor, kierownik Zakładu

Archiwistyki w Instytucie Historii, dyrektor Biblioteki Kórnickiej PAN; członek licznych stowarzyszeń i rad naukowych; jego dorobek naukowy obejmuje publikacje dotyczące historii XX wieku w tym historii Wielkopolski; autor i redaktor monografii regionalnych m.in.: Gostynia, Kobylna, Leszna, Rawicza, Wrześni i Wyrzyska, w których pisze o udziale mieszkańców danych miejscowości w Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919 roku.

81 - Archiwum Państwowe w Poznaniu - instytucja ciesząca się dużym uznaniem społecznym, z której zbiorów korzystają historycy, regionaliści i rodziny uczestników Powstania Wielkopolskiego; przygotowało i zrealizowało projekt zdigitalizowania i zamieszczenia w Internecie materiałów archiwalnych, bibliotecznych i muzealnych związanych z Powstaniem Wielkopolskim 1918-1919.

82 - Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu - uczelnia, której powstanie i tradycje są związane ze zwycięskim czynem niepodległościowym Wielkopolan 1918-1919 roku, przez wszystkie lata pielęgnująca swoją tradycję; główny ośrodek naukowy podejmujący prace badawcze oraz popularyzatorskie dotyczące wiedzy i tradycji związanej z Powstaniem Wielkopolskim; do pierwszych badaczy Powstania Wielkopolskiego i autorów wielu publikacji należeli m.in.: prof. prof. Zdzisław Grot, Antoni Czubiński, Stanisław Kubiak, Benon Miśkiewicz.

w roku 2014

83 - Jan Mielżyński - historyk z Sulechowa, dr

nauk humanistycznych, badacz i popularyzator dziejów Powstania Wielkopolskiego na terenie województwa lubuskiego; autor wielu opracowań o Powstaniu Wielkopolskim i losach jego uczestników, a także losach rodzin powstańczych po 1945 roku w Zielonogórskim; m.in. autor monografii pt: Pamięć i tradycja Powstania Wielkopolskiego 1918-1919.

84 - Jarosław Wawrzyniak - regionalista z Leszna, prawnik z wykształcenia, z zamiłowania historyk, swoje zainteresowania skupił na dziejach regionu i udziale Wielkopolan zwłaszcza Leszna i okolic w powstaniu, autor wielu książek o Powstaniu Wielkopolskim; ceniony prelegent na sesjach i spotkaniach historycznych m.in. w Muzeum Powstania Wielkopolskiego, w poznańskim Odwachu

85 - Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu - realizujący wieloletni program edukacyjny „Pamiętamy! Powstanie Wielkopolskie 1918/1919” obejmujący na etapie szkolnym i wojewódzkim uczniów wszystkich typów szkół, podczas którego realizowanych jest wiele form, między innymi konferencje popularno - naukowe, publicystyka i konkursy; organizator corocznego Konkursu Wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim.

86 - Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Spożywczego w Szreniawie - mogące się poszczycić wieloma inicjatywami m.in. w dziedzinie edukacyjnej i wydawniczej, prezentujące w swojej działalności w różnorodnych formach tradycje wsi, życie społeczno - obyczajowe jej mieszkańców oraz ich postawy patriotyczne i udział w walkach

narodowo - niepodległościowych; a także historię pracy organicznej Wielkopolan oraz udział mieszkańców wsi w Powstaniu Wielkopolskim; organizator konferencji i wystaw objazdowych dla szkół.

w roku 2015

87 - Stefan Barłóg - pedagog i działacz harcerski, współzałożyciel TPPW, prezes honorowy Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego i wieloletni prezes Zarządu Głównego, autor i współautor artykułów o tematyce związanej z Powstaniem Wielkopolskim, inicjator wystaw i sesji popularno - naukowych, ogólnopolskich zlotów szkół i drużyn harcerskich posiadających za patrona bohaterów Powstania Wielkopolskiego, stanowiących platformę wymiany doświadczeń w pracy wychowawczej związanej z patronem oraz służących upowszechnianiu wiedzy i tradycji Powstania Wielkopolskiego.

88 - Michał Polak - prof. dr hab. z Wydziału Humanistycznego Politechniki Koszalińskiej, historyk, badacz międzynarodowych, gospodarczych i biograficznych aspektów Powstania Wielkopolskiego; prowadzi kwerendy archiwalno-biblioteczne i badania w krajowych archiwach, ale również w polskich ośrodkach naukowych w Wielkiej Brytanii, m.in. dotyczące losów blisko stu powstańców wielkopolskich na uchodźstwie; wiele jego publikacji poświęconych jest Powstaniu Wielkopolskiemu, wojsku wielkopolskiemu oraz losom powstańców

89 - Andrzej Wieczorek - historyk i regionalista, badacz udziału mieszkańców Gołańczy i okolic w

Powstaniu Wielkopolskim, ceniony prelegent na temat przebiegu powstania w regionie, szczególnie na spotkaniach organizowanych przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Gołanieckiej i Regionalną Izbę Tradycji; przygotował i wydał m. in. publikację Gołaniecka Kompania Powstańcza 29.12.1918 - 16.02.1919, stanowiącą kompendium wiedzy o wysiłku powstańczym mieszkańców Gołańczy i okolicy oraz zawierającą szeroki wybór materiałów źródłowych i bogaty materiał ikonograficzny.

w roku 2016

90 - Stanisław Jędraś - doktor nauk geograficznych, emerytowany nauczyciel, regionalista i społecznik zasłużony dla kultywowania pamięci o Powstaniu Wielkopolskim 1918/1919 w południowej Wielkopolsce, uznany prelegent, autor i współautor kilkuset publikacji dotyczących regionu leszczyńskiego, w tym wielu publikacji dotyczących Powstania Wielkopolskiego 1918-1919.

91 - Wojciech Kicman - regionalista z Piły, który zainteresowania badawcze skupił na dokumentowaniu udziału mieszkańców Piły i powiatu pilskiego w Powstaniu Wielkopolskim 1918/1919, jak również wydarzeń z tym związanych m.in. przebiegu Powstania Wielkopolskiego na froncie północnym; autor biogramów do wydawnictwa Zarządu Głównego Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego Powstańcy Wielkopolscy. Biogramy uczestników Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 oraz do wydawnictw regionalnych.

92 - Zbigniew Zwierzykowski - historyk, regionalista, publicysta i kolekcjoner, posiadający bogate zbiory pamiątek, związanych szczególnie z regionem pałuckim, z zakresu numizmatyki, medalierstwa, filokartystyki, falerystyki i bibliofilstwa. Powstanie Wielkopolskie jest głównym tematem jego zainteresowań historycznych, kolekcjonerskich i publicystycznych.

93 - Muzeum Okręgowe w Lesznie - instytucja szczególnie zasłużona w kultywowaniu pamięci o Powstaniu Wielkopolskim 1918/1919, prowadząca od wielu lat działalność, której celem jest przybliżanie mieszkańcom regionu dziejów zrywu niepodległościowego w południowo-zachodniej Wielkopolsce; wiedzę o Powstaniu popularyzuje i utrwała m.in. poprzez gromadzenie różnych pamiątek oraz działalność wystawienniczą i edukacyjną.

w roku 2017

94 - Tadeusz Grygier (nagroda przyznana pośmiertnie) - doc. dr historii, wieloletni, zasłużony badacz Powstania Wielkopolskiego, jako pracownik archiwalny Referatu Historycznego DOK VII do września 1939 r. czynnie włączył się do badań nad Powstaniem, podjętych po II wojnie światowej. był m.in. autorem kilkuset artykułów naukowych rozpraw i recenzji, tematycznie związanych głównie z Warmią i Mazurami oraz polskimi ruchami narodowymi. Wiele publikował też na tematy metodologiczne związane z archiwistyką interesującego go obszaru.

95 - Wiesław Andrzej Hładkiewicz - prof. historii na Uniwersytecie Zielonogórskim, autor wielu artykułów i opracowań dotyczących Powstania Wielkopolskiego, zaangażowany w działalność popularyzatorską na terenie województwa lubuskiego i za granicą, współorganizator Koła TPPW na Wydziale Humanistycznym w Instytucie Historii Uniwersytetu Zielonogórskiego.

96 - Tomasz Katafiasz - dr historii, bibliotekarz, archiwista i nauczyciel akademicki, specjalizujący się w badaniach m.in. nad historią i osiągnięciami ruchu harcerskiego (skautowego), historią wojskowości oraz problematyką czynu niepodległościowego w dobie porozbiorowej, uczestniczył w przedsięwzięciach badawczych m.in. w ramach tematu resortowego „Dzieje polityczne i wojskowe Pomorza i Wielkopolski w l. 1914-1945”, badaniach nad dziejami Powstania Wielkopolskiego 1918/19 r. oraz edycji Słownika Biograficznego „Kawalerowie Virtuti Militari 1792 - 1945” i Harcerskiego Słownika Biograficznego.

97 - Jan Majewski - dr nauk farmaceutycznych, zasłużony badacz i propagator pamięci o Powstaniu Wielkopolskim, autor wielu publikacji i biogramów powstańców, inicjator wmurowania na ścianie apteki „Pod Żółtym Lwem”, na Starym Rynku w Poznaniu tablicy pamiątkowej, związanej z wydarzeniami z 28 grudnia 1918 r.

98 - Stowarzyszenie Ochotniczy Reprezentacyjny Oddział Ułanów Miasta Poznania w barwach 15. Pułku Ułanów Poznańskich - zasłużone w realizacji przedsięwzięć w zakresie kształtowania postaw patriotycznych, krzewienia tradycji jazdy polskiej oraz historii polskiego oręza, bierze

udział w uroczystościach patriotycznych – corocznie w centralnych obchodach rocznicy Powstania Wielkopolskiego 1918-1919, Dniach Ułana, rekonstrukcjach bitew, inscenizacjach i filmach historycznych.

Wśród dotychczasowych laureatów „Dobosza Powstania Wielkopolskiego” znaleźli się, m.in. historycy, pracownicy nauki, regionaliści, poeci, artyści plastycy, dziennikarze i redakcje i organizacje. Statuetki są wręczane co roku z okazji rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego podczas uroczystości z udziałem Wojewody, Marszałka Województwa Wielkopolskiego i Prezydenta Miasta Poznania. W ten sposób Zarząd Główny Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 docenił i wyróżnił środowiska twórcze za popularyzowanie i upamiętnianie Powstania Wielkopolskiego 1918/1919 w świadomości społecznej.

w roku 2018

99 – Marek Woźniak – Marszałek Województwa Wielkopolskiego, inicjator i patron wielu przedsięwzięć związanych z upamiętnianiem Powstania Wielkopolskiego, w tym szczególnie wydawnictw np. „Encyklopedii Powstania Wielkopolskiego”, rocznika „Wielkopolski Powstaniec” i „Powstańcy Wielkopolscy. Biogramy uczestników Powstania Wielkopolskiego 1918-1919”, organizator wyjazdów delegacji do Warszawy i świętowania rocznic powstania przed Grobem Nieznanego Żołnierza.

100 – Bartosz Kruszyński – doktor historii w Instytucie Historii Wydziału Historycznego

Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu,
autor i współautor wielu publikacji, w tym pozycji
naukowych związanych z Powstaniem
Wielkopolskim 1918-1919.

101 - Maciej Myczka - regionalista, propagator
wiedzy i tradycji Powstania Wielkopolskiego,
inicjator wielu przedsięwzięć dla upamiętnienia
tego zwycięskiego zrywu niepodległościowego
Wielkopolan, prezes Stowarzyszenia Miłośników
Wojskowości przy Lubuskim Muzeum Wojskowym
w Zielonej Górze, członek Rady Muzeum.

102 - Polskie Radio „Zachód” - popularyzator
wiedzy o Powstaniu Wielkopolskim oraz
działalności Lubuskiego Oddziału Towarzystwa
Pamięci Powstania Wielkopolskiego, prezentuje
na antenie sylwetki i losy Powstańców
Wielkopolskich oraz ich potomków, reportaże i
audycje o przebiegu walk powstańczych oraz
relacjonuje przebieg obchodów rocznicowych.

103 - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w
Bydgoszczy - organizator konferencji naukowych i
wystaw poświęconych tematyce Powstania
Wielkopolskiego, posiada w swojej kadrze
naukowej osoby prowadzące badania i autorów
wielu opracowań obejmujących tematykę
związaną z odzyskaniem niepodległości oraz
Powstaniem Wielkopolskim i losami jego
uczestników.

104 - Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum
Animacji Kultury w Poznaniu - instytucja
zasłużona w kultywowaniu pamięci o Powstaniu
Wielkopolskim 1918/1919, wielokrotnie
podejmująca problematykę Powstania

Wielkopolskiego. Działania te obejmują dorobek: bibliograficzny, opracowań, studiów, wspomnień, recenzji – opublikowanych m.in. w „Kronice Wielkopolski”.

w roku 2019

105 – Waldemar Banaszyński – zasłużony propagator pamięci o Powstaniu Wielkopolskim, członek Stowarzyszenia Miłośników Militariów West w Wolsztynie. Prowadzi pracownię renowacji zabytków techniki militarnej. Inicjator budowy repliki samochodu pancernego Austin Putiłow „Poznańczyk”, sławiącego Wojska Wielkopolskie na wystawach i inscenizacjach historycznych.

106 – Wawrzyniec Wierzejewski – prezes Oddziału Wielkopolskiego Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919, historyk, badacz i popularyzator dziejów Wielkopolski, Powstania Wielkopolskiego oraz historii skautingu na terenie zaboru pruskiego. W dziele jego popularyzacji warto szczególnie wyróżnić dwa aspekty działań wokół: etapu przedwstępnego wybuchu Powstania, czyli przede wszystkim działalności skautów i zbrojnej konspiracji przedpowstaniowej oraz uhonorowania marszałka Focha jako jednego z ważniejszych architektów zwycięstwa Powstania.

107 – Piotr Wojtczak – wieloletni pedagog i działacz harcerski; który od ponad 30 lat aktywnie działa na rzecz upowszechniania historii i wartości związanych z odzyskaniem przez Polskę niepodległości. Jest autorem unikalnej publikacji „100 lat Pamięci i obchodów rocznicowych

Powstania Wielkopolskiego” (Poznań 2019).

Posiada duży wkład pracy także w przygotowanie innych publikacji szczególnie ważnych w kontekście zabezpieczenia dla potomnych działań towarzystwa, mających na celu kultywowanie pamięci o zwycięskim Powstaniu Wielkopolskim.

108 – ś.p. dr Włodzimierz Lewandowski (1894-1940) – powstaniec wielkopolski, publicysta i historyk; jeden z najwybitniejszych znawców dziejów Powstania Wielkopolskiego 1918/1919. Zajmował się nie tylko epizodami walk powstańczych, lecz podjął próby syntetycznego omówienia całego zbrojnego ruchu powstańczego. Doceniał rolę powstania w kształtowaniu zachodniej granicy Polski. Podkreślał też rolę i funkcję walk powstańczych w procesie integrowania się ziem Rzeczypospolitej.

109 – Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu – w uznaniu dla działań związanych z upamiętnieniem historycznych wydarzeń, miejsc i postaci w dziejach walk narodu polskiego, w tym zwycięskiego zrywu Wielkopolan – Powstania Wielkopolskiego. IPN z okazji setnej rocznicy Powstania Wielkopolskiego przygotował m.in. wystawy, spot edukacyjny, oraz – wraz z instytucjami nauki i kultury – specjalny portal internetowy poświęcony historii i postaciom Powstania Wielkopolskiego.

w roku 2020

110 – Adam Gajda – wieloletni rekonstruktor i uczestnik oraz współorganizator spotkań, pokazów i inscenizacji kultywujących historię naszego kraju, a szczególnie Powstania

Wielkopolskiego. Swymi działaniami upowszechnia historyczne dokonania Powstańców Wielkopolskich w dziejach naszej Ojczyzny. Współorganizator projektu pt: Wielkopolski Pociąg do Niepodległości oraz pokazów mundurowych z okazji kolejnych rocznic Powstania Wielkopolskiego.

111 - Michał Pawełczyk - regionalista, autor licznych prac o Powstaniu Wielkopolskim zarówno książkowych (m. in. Ochotnicza Kompania Nakielska w Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919, Ziemia Strzałkowska w Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919, Wspomnienia Powstańców Wielkopolskich 1918-1919 z Ziemi Wrzesińskiej jak i publikacji w Museionie Wrzesińskim, Przeglądzie Nakielskim i Kurierze Słupeckim. Współtworzy bazę zdjęć grobów Powstańców Wielkopolskich w powiecie wrzesińskim.

112 - Dr Zygmunt Wygocki (nagroda przyznana pośmiertnie) - jeden z najwybitniejszych znawców dziejów Powstania Wielkopolskiego. Ukończył historię i pedagogikę na Uniwersytecie Poznańskim. Pracując dla Referatu Historycznego Dowództwa Okręgu Korpusu nr 7 w Poznaniu, zestawiał kartotekę oddziałów Powstania Wielkopolskiego, uporządkował i opracował kartotekę poległych powstańców. Opracował zestawienie statyczne do listy strat obejmującej 1714 nazwisk. Opublikował Zarys organizacji jednostek bojowych na terenie Grupy Zachodniej. W 1950 r. wyjechał do USA. W 1977 r. na Uniwersytecie w Chicago uzyskał doktorat z historii. Był autorem trzech książek: o generale Ignacym Prądyńskim, Generale Tadeuszu

Rozwadowskim i komentarzy do tzw. zaginionych pamiętników Gniezno i powiat gnieźnieński w powstaniu wielkopolskim 1918-1919. Zmarł w 1995 r. w Chicago.

113 - Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle nad Notecią - działa od 1964 r. Jednym z jego priorytetów jest utrwalanie pamięci o Powstaniu Wielkopolskim. Systematycznie organizuje wystawy czasowe poświęcone Powstaniu Wielkopolskiemu, a na wystawie stałej jest dział o wydarzeniach powstańczych na Krajnie i Pałukach. Bardzo aktywnie działa na polu wydawniczym i naukowym m.in. opublikowało cykl artykułów poświęconych Powstańcom Wielkopolskim Ziemi Nadnoteckiej, Słownik biograficzny uczestników Powstania Wielkopolskiego frontu północnego (nadnoteckiego) 1918-1919, Nakło nad Notecią w okresie Powstania Wielkopolskiego.

114 - Koło Przewodników PTTK w Poznaniu - rozpoczęło działalność 18 sierpnia 1951 roku. Popularyzator pamięci i tradycji Powstania Wielkopolskiego 1918 - 1919. Od ponad 50 lat organizator wycieczek i przechadzek po Poznaniu i Wielkopolsce Śladami Powstania Wielkopolskiego oraz wykładów i prelekcji na tematy powstańcze z udziałem wybitnych historyków. Z okazji kolejnych rocznic organizowano sympozja, sejmiki, wystawy, zloty, zjazdy, rajdy, np. Poznaj szlaki Powstania Wielkopolskiego, 80. rocznica Powstania Wielkopolskiego (1998), Powstanie Wielkopolskie 1918/1919 w 90. rocznicę (2008), 50. rocznica śmierci gen. Stanisława Taczaka (2010) i wiele innych. Opracowano trasy wycieczkowe na fronty

powstańcze: północny, zachodni oraz południowy, jako propozycje dla wycieczek szkolnych.

Przygotowano wiele okolicznościowych folderów i prezentacji multimedialnych np. Powstanie Wielkopolskie w pamięci poznańskich przewodników, Kobiety w Powstaniu Wielkopolskim, Twórczość Leona Prauzińskiego.

w roku 2021

115 - Andrzej Duda - Prezydentowi RP w podziękowaniu za wsparcie inicjatorów apelu o ustanowienie 27 grudnia Narodowym Dniem Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego tj. za inicjatywę ustawodawczą, a także za nadanie pośmiertnie najwyższego odznaczenia państwowego - Orderu Orła Białego- dwóm dowódcom Powstania Wielkopolskiego - gen. Stanisławowi Taczakowi i gen. Józefowi Dowbor - Muśnickiemu oraz Krzyża Wielkiego Orderu Odrodzenia Polski Wincentemu Wierzejewskiemu. Ponadto za wspieranie inicjatyw patriotycznych związanych z Powstaniem Wielkopolskim.

w roku 2022

116 - Marek Woźniak- nagroda została przyznana marszałkowi województwa wielkopolskiego już w 2018 roku, jednak z powodu m.in. pandemii jej wręczenie zostało przełożone na 2022 r.. Jest Wielkopolaninem, któremu bliska jest tradycja i doświadczenia gospodarcze regionu. Przejawia się to między innymi w sposobie jego działania, umiejętnego łączenia w pracy samorządowej współczesnych zadań społeczno-gospodarczych z pielęgnowaniem tradycji i dorobku Wielkopolski. Jest zdeterminowany by budowę nowej siedziby

Muzeum Powstania Wielkopolskiego zrealizować.

117 - Roman Chalasz - regionalista, zasłużony dla badań nad historią Powstania Wielkopolskiego 1918-1919, autor m.in. „Wielkiego Almanachu Powstańców Wielkopolskich i Bojowników Niepodległości Ziemi Sierakowsko - Międzychodzkiej 1918-1921”.

118 - Ryszard Chruszczewski- historyk, publicysta i nauczyciel, dokumentujący udział Wielkopolan, a szczególnie mieszkańców gminy Suchy Las, w Powstaniu Wielkopolskim, autor książek i wykładów związanych z powstaniem.

119 - prof. Przemysław Matusik - historyk, dr hab. nauk humanistycznych, badacz historii XIX wieku, zaboru pruskiego, ze szczególnym uwzględnieniem Poznańskiego i Powstania Wielkopolskiego, autor m.in. monografii „Historia Poznania”, ceniony prelegent i popularyzator powstania i jego uczestników.

120 - Marian Franciszek Winiecki - regionalista, badacz i dokumentalista udziału marynarzy pochodzących z terenu Wielkopolski w Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919, organizator wystaw tematycznych.

121 - Lubuskie Muzeum Wojskowe w Zielonej Górze z/s w Drzonowie- instytucja kultury szczególnie zasłużona w organizacji wystaw z zakresu historii wojskowości oraz poświęconych Powstaniu Wielkopolskiemu 1918-1919, prezentująca zgromadzone pamiątki związane z powstaniem w opracowywanych katalogach.

Wybierz Strony

1

2

3

4

5

Powiązane informacje

Kontynuatorzy pamięci dziejów Powstania Wielkopolskiego, jego tradycji i znaczenia.

Stefan Barłóg

Pomnik
Dobrosza
w Śremie
do 1939
r.
kiedy
został
zburzony
prze

z
Nie
mó
w